

УЧРБВ. № 440/27.08.18

СТАНОВИЩЕ

На дисертационен труд на тема:

„Изследване на възможностите за рекреационен туризъм и спорт при хора с увреждания в регион Атика – Гърция”

За придобиване на ОНС „Доктор”

Автор на дисертационния труд: Георгия Папайоану

Научен ръководител: проф. Валентин Гърков, доктор

Изготвил становището: доц. Кънчо Долапчиев, доктор

Представеният за оценка дисертационен труд е оформен в обем от 142 страници, онагледен е с 43 таблици и 64 фигури. Библиографската справка включва 77 източника, от тях 34 на кирилица, 11 на латиница и други езици, 16 документални източника и 16 уебсайта. Написан е на правилен български, без стилни и правописни грешки.

Цялостната процедура по зачисляване, отчисляване, вътрешна защита, заповеди и документация отговаря на изискванията по Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в НСА.

Като структура и оформление дисертацията съответства на общите норми за такива разработки. Построена е в 3 части със съответните заглавия, изводи и препоръки, ползвана литература и приложения.

Актуалност. Насочването на работата на Георгия Папайоану към проблемите на хора с увреждания е много значима и навременна. По данни на СЗО около 15% от населението на планетата или около 1 милиард хора са с определени увреждания. Значимостта е в реалното решаване от различните институции на поставените въпроси и подобряване нагласите на обществото по проблематиката. Допълнително работата по темата допринася за създаването на условия за премахване на бариерите, подобряване услугите и рехабилитацията, осигуряване на подкрепа и социална защита, интеграция в обществото на хората с увреждания. Това я прави и особено човеколюбива.

Кратък анализ по раздели. Литературен обзор.

На повече от 60 страници докторантката представя теоретичните основи на изследването. Цялостното им разглеждане впечатлява с голямата осведоменост и значителните й знания.

Доста точно и събрано ни е описана Гърция и областта Атика като световна туристическа дестинация. Като такава тя влиза в 15-те в световен мащаб.

Много умело и уместно докторантката показва повечето пропуски в равенството между хората със и без увреждания. Това демонстрира нейната запознатост и информираност по стратегията на Националната програма за развитие (НПР-2016 г.), Споразумението за партньорство 2014-2020 г., Националната стратегическа рамка за

социално включване 2015-2020 г. и мерките от програмите на ЕС за интеграция на хората с увреждания.

Георгия Папайоану подчертава, че политическите, икономическите и образователни реформи в това направление не се прилагат все още като цяло. Това е подчертаване на съвременността на нейната работа и нуждата от подобни трудове.

Много удачно са показани терминологичните особености на инвалидността и уврежданията. Още по-голяма яснота внасят медицинският и социален модели на инвалидността, представени прегледно на таблица 1. Извън глобалния мащаб докторантката ни запознава и с гръцките оценки на уврежданията сравнени с ЕС на таблици 2 и 3 (статистически данни от 2016 г.).

Важно отбелязване е, че от 1 милион хора с увреждания в Гърция 35% от тях живеят в област Атика.

По-нататък авторката представя същността и съдържанието на понятието АФА, създаването и развитието на АФАС в Гърция, рекреационен туризъм и спорт за хора с физически увреждания.

Това още повече ни убеждава в задълбочеността на нейните знания и изследвания по тематиката. Изпъкват и силни анализаторски умения и способност да обобщава научни знания. Логично е изведена и работната хипотеза.

Втори раздел включва „Цел, задачи, методика и организация на изследването“. Докторантката работи в две направления: - разкриване на реалното състояние на условията и оптимизиране на възможностите за рекреативен туризъм и спорт за хора с увреждания. Поставени са шест задачи, според мен добре формулирани и тяхното решаване би доказало работната хипотеза.

С голямо удовлетворение констатирам приложените методи на изследване. Впечатляват „експертното проучване на основните фактори, влияещи върху хора с увреждания в Гърция“, „ситуационен анализ – SWOT“, както и двете анкетни проучвания. Броят на изследваните според мен е напълно достатъчен за извеждане на достоверни резултати. Те са обработени с добри, надеждно осигурени математико-статистически методи.

Създадена е добра организация, добре планирана, проведена в три етапа за три години, приключила м. V.2018 г.

Георгия Папайоану отново ни демонстрира много добри умения да подготвя и провежда научни изследвания.

Трети раздел – „Анализ на резултатите“. Тук докторантката на база големият обем информация оформя своите обобщения. Анализът е допълнен с таблици, което внася определена яснота.

Задоволяват дефинираните 11 възможни фактори, характерни за АФАС, с дадените им експертни оценки.

Има известни разминавания с оценките от таблица 14 и фиг. 17, 19.

Много ясна картина на обществените настроения и виждания е получила г-ца Папайоану след анализ на анкетиранияте 100 здрави граждани за повдигнатата проблематика. Би трябвало според мен, по някакъв начин тези резултати да станат достояние на голям кръг от обществото. Подобно е положението и с анкетиранияте 190 души с физически увреждания. Чрез (SWOT) ситуативния анализ са показани положителните и отрицателни страни за възможния спорт и туризъм за хора с увреждания.

Анализът на резултатите е дал възможност на докторантката да изведе 6 извода много „точно дефинирани. Те оформят тревожно ясно проблемите пред хората с увреждания не само в Гърция, област Атика, а подсещат че обхвата излиза в световен мащаб.

Заклучение: Докторантката се е съобразила с направените препоръки и забележки от вътрешната защита. Според мен, работата съдържа научни приноси. Ясно са посочени „възможностите за рекреационен туризъм и спорт при хора с увреждания“. Това предполага успешен приложен характер. Авторката е доказала сериозни теоретични познания, свободно боравене със статистико-математическите методи в спортната наука, добра спортология.

С много убедено положително мнение предлагам на уважаемото Научно жури на кандидатката Георгия Папайоану да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.

София, 20.08.2018 г.

Чл. 2 ЗЗЛД
Изготвил становището: _____
/доц. К. Долапчиев, доктор/